

יחס המדינה לניצולי ומפוני העוטף - במקום מנוחה, לחץ לצאת לעבודה

בין הניצולים והמפונים מהעוטף ישנם גם אלפי עובדי חקלאות, רובם אזרחי תאילנד. בששת הימים האחרונים התאגדה קבוצה של מתנדבים בשם קבוצת "סיוע לעובדי חקלאות". הקבוצה, המורכבת מעובדי ארגוני חברה אזרחית, חוקרים מהאקדמיה, ושאר מתנדבים עצמאים, שמה לה למטרה לאפשר לעובדים שניצלו ופנו מהעוטף זכות בחירה מלאה בין האופציות הקיימות כרגע: לחזור לתאילנד, לחזור לעבוד (אצל מעסיק חדש או הישן כשיתאפשר), או לנוח ולהתאושש עד תום המלחמה. ממש כמו הישראלים שפנו מהעוטף, העובדים, שרבים מהם עברו חוויות קשות, זקוקים למרחב מוגן של מנוחה. הקבוצה שמה לה למטרה לסדר עבורם מקום מנוחה בטוח בו יוכלו להירגע, לקבל סיוע נפשי ולחשב צעדיהם בעתיד.

לצערם הרב גילו פעילי הקבוצה כי הגורמים הממונים רשמית על רווחתם של העובדים – חברות כוח האדם, רשות האוכלוסין וההגירה, ושגרירות תאילנד – אינם תמיד מכירים בחשיבותה של זכות הבחירה הזו. בחלק גדול מהמתחמים שאליהם פנו עובדים הופעל עליהם לחץ לחזור מיד לעבודה, ובאחרים הבהירו המארחים כי המשך שהייה במקום בשבוע הבא מותנית בעבודה. כדי להתמודד עם הבעיה, סידרו פעילי "סיוע לעובדי חקלאות" יחד עם יחידת המו"פ של המועצה האזורית הר הנגב מתחם אירוח נוסף בנגב. עם זאת, עם הגעתם ביום ה' של הפעילים יונתן עומר מזרחי וד"ר מתן קמינר אל המתחם, הם מצאו בו לתדהמתם אנשי חברות כוח האדם, את נציגת רשות האוכלוסין וההגירה, ואת נציגת שגרירות תאילנד שירית שהיו מאוחדות בדעתן כי על העובדים להתפנות מהר ככל שניתן למשקים החקלאיים. לטענות הפעילים כי במשקים רבים נכפה על המתארחים לעבוד הגיבו הנ"ל בהבעות זעזוע, אך לא פירטו כיצד ידאגו להבטחת זכותם הבסיסית של העובדים לנוח ממה שעבר עליהם.

ד"ר קמינר, אנתרופולוג באוניברסיטה העברית המתמחה בעובדים מתאילנד, סיפר כי "בעוד האינטרסים של חברת כוח האדם ברורים וידועים, קשה היה לראות לחץ כזה מגיע מרשות מדינית ומשגירות תאילנד שהיו אמורות לדאוג לרווחתם ותנאי של העובדים". ד"ר יהל קורלנדר, פעילה בקבוצה ומרצה במכללה האקדמית תל חי, החוקרת את אוכלוסיית התאילנדים בישראל מעל עשור, אמרה כי לחץ זה עומד בסתירה מוחלטת לתנאי הוויזה של כל עובד זר בישראל, המורשה להישאר ללא מעסיק עד 90 יום מרגע שהוא עזב את מעסיקו – לא כל שכן כשמדובר באנשים שנמלטו מתופת.

עו"ד אורית רונן, רכזת חקלאות בקו לעובד ביקשה לציין שלחץ זה רק מוסיף על המחדל העצום הגלום בהפקרה של עוד מאות רבות של עובדים שטרם חולצו מישובי העוטף, חלקם נדרשים לצאת לעבוד והם שרויים בחרדה ובקושי גובר כשהטילים שורקים מעליהם במלחמה לא להם.

לפרטים נוספים פנו לד"ר יהל קורלנדר : 0522661610